

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ»

підготовки здобувачів першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення

за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»

мова навчання українська

Розробник:

Співак Я. О., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Рецензенти:

Панасенко Е. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «ДДПУ»

Трубник І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р. протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ»

Кількість кредитів	5,5
Рік підготовки, семестр	2 4
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Викладач	Співак Я. О. – професор кафедри соціальної роботи, доктор педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	yaroslavspivak777@gmail.com
Консультації	кожний четвер місяця, 14.00. – 15.00.
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – процес та особливості здійснення соціальної політики в країні. <i>предмет вивчення</i> – особливості державної соціальної політики, специфіка та напрямками її впровадження.
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> розширення кола знань про особливості соціальної політики, засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних засад щодо політичних, інституційних і законодавчих механізмів реалізації соціальної політики, розвитку професійної компетентності здобувачів вищої освіти, сприяння у засвоєнні теоретичних знань, практичних умінь, формуванні високого рівня готовності до реалізації завдань соціальної політики та соціальної роботи з різними категоріями населення. <i>Програмні компетентності:</i>

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України (за ЗК 1 ОПП); знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (за ЗК 5 ОПП); здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (за ЗК 7 ОПП).

Фахові компетентності (ФК):

Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави (за ФК 1 ОПП); знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення (за ФК 2 ОПП); забезпечення населення. (за ФК 18 ОПП); знання і розуміння системи соціального захисту та діяльності соціальних служб (за ФК 21 ОПП).

Очікувані результати навчання:

Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення.

Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення

Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.

Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення

Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення.

Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні.

	<p><i>Навчально-методичні матеріали:</i></p> <p>Климанська Л. Д., Савка В. Є., Хома Н. М. та ін. Соціальна політика: навч. посіб. за заг. ред. В. М. Пічі та Я. Б. Турчин. 2-ге вид. випр. і доповн. Львів : «Новий Світ-2000», 2020. 318 с.</p> <p>Макарова О. В. Соціальна політика в Україні: Монографія. Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. К., 2017. 244 с.</p> <p>Співак Я. Опорний конспект лекцій із навчальної дисципліни «Менеджмент соціального забезпечення та кадрова політика» для підготовки здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 232 Соціальне забезпечення. – Слов’янськ: ДДПУ, 2021 р. 96 с.</p> <p><i>Ресурси:</i></p> <p>дистанційний курс «Актуальні проблеми соціальної політики» (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1228);</p> <p>мультимедійна апаратура, екран, проектор; бібліотечні фонди.</p>
<p>Теми</p>	<p><i>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні засади соціальної політики. 2. Організаційно-правові засади реалізації соціальної політики. 3. Нормативно-правове забезпечення соціальної політики в Україні. 4. Соціальний захист як механізм реалізації соціальної політики. 5. Політика зайнятості у контексті пріоритетних цілей соціальної політики. 6. Основні напрями реалізації державної сімейної та молодіжної політики 7. Основні напрями реалізації соціальної політики у контексті протидії торгівлі людьми та запобіганню домашнього насильства. 8. Забезпечення прав дітей як пріоритетний напрям соціальної політики. 9. Державна соціальна допомога вразливим категоріям населення як

	<p>пріоритетний напрям соціальної політики.</p> <p>10. Соціальні наслідки економічних рішень</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Методи навчання:</i> словесний метод (розповідь, пояснення, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод демонстрацій); метод проблемного викладення матеріалу; кейс-метод; створення ситуацій зацікавленості, метод цікавих аналогій; метод проєктів.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів</i> (реферат, есе, доповідь, кросворд, розробка тесту, презентації та виступи на наукових заходах, захист індивідуальних науково-дослідних завдань, розробка і проведення соціально-педагогічного заходу).</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p>Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (істит у 4 семестрі).</p> <p>Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування.</p> <p>Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка.</p> <p>Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ”</p> <p>(http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Результати навчання студентів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для студентів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну</p>

роботу.

Оцінювання результатів навчання студентів у процесі *лекційного заняття* виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (1 бал); складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (2 бали).

Відповідь на *практичному занятті* оцінюється за наступними критеріями:

3 бали - здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

2 бали - здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1 бал - здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти у 4 семестрі оцінюється у 50 б. (денна форма навчання) та 66 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань студентів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем у наприкінці кожного заняття до відома всіх студентів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Вимоги:

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора /-ки – це абсолютно нормально.

На практичних заняттях бажана активна участь здобувачів вищої освіти під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Кафедра соціальної роботи підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів очікується бажання постійно підвищувати

власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання екзамену):

Результати підсумкових форм контролю оцінюються: за національною п'ятибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «неприйнятно») і за 100-бальною шкалою.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання, 4 семестр)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	2	1	3	1	5	1
Т 2	2	1	3	1	5	1
Т 3	2	1	3	1	5	1
Т 4	2	1	3	1	5	1
Т 5	2	1	-	1	5	1
Т 6	2	1	-	1	5	1
Т 7	2	1	-	1	5	1
Т 8	2	1	3	1	5	1

Т 9	2	1	3	1	5	1
Т 10	2	1	3	1	5	1
Разом	20	10	30	10	50	10

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання, 4 семестр)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	2	1	3	1	7	1
Т 2	2	1	-	-	7	1
Т 3	2	1	3	1	7	1
Т 4	2	1	-	-	7	1
Т 5	-	-	3	1	7	1
Т 6	2	1	-	-	7	1
Т 7	2	1	3	1	6	1
Т 8	-	-	3	1	6	1
Т 9	2	1	-	-	6	1
Т 10	2	1	3	1	6	1
Разом	16	8	18	6	66	10

Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»

Вивчення дисципліни дає: знання щодо принципів державної соціальної політики та шляхів соціального забезпечення населення; вміння застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту; можливості ідентифікації причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства; навички визначати соціальні проблеми та причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення, пояснювати актуальні процеси у

	соціальной сфері та соціальному забезпеченні.
--	---

Співак Я. О.

докт. пед. наук, доцент

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Spivak', written in a cursive style.